

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. ved na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 24.

V Ljubljani, v soboto 30. januarija 1897.

Letnik XXV.

Pastirski list avstrijskih škotov, izdan povodom bližnjih državnozborskih volitev.

(Dalje.)

Sicer pa radi priznavamo, da se je zadnja leta pač marsikaj zboljšalo: vlada in zbornice so obravnavale pravične zahteve in pritožbe cerkve vidno z večjo dobrohotnostjo, kot prej. Toda olajšave, ki so vsled tega nastale, so vendar le bolj postranskega pomena, zakoni pa, ki kratijo cerkveno prostost, so še v veljavi, kakor so bili poprej. Pa kako lahko se z novega vzbudé stare strankarske strasti, da prično sovražno izvajati one postavbe ter tako stare spone trje napno in cerkev v nove uklenejo. Vprašajte sedaj sami sebe: Ali bi možje, ki sami ne verujejo resnic svete vere in sami ne čislajo njenih najsvetejših in najčastitljivejših naprav, ali bi zastopali taki možje vaše verske koristi v državnem zboru tako, kakor morate vi sami želeli in pričakovati? Ako morate pa na to vprašanje odgovoriti z ne, tedaj nikar ne volite takih mož. Ne volite torej nikogar, kdor hoče vero izpodriniti in izključiti iz javnega življenja in iz državnih naprav, nikogar, kdor hoče napraviti cerkev državi za služabnico, ampak volite možje, ki čutijo v lastnem srcu, koliko vrednosti je vera za človeka, ki so prepričani, kolikega pomena je blagonsno delovanje svete cerkve za človeško življenje, možje, kateri po tem prepričanju tudi živé.

Ako pa že sploh ni dosti zagotovljeno, da se prosto in brez ovir goji sveta vera, velja to še prav posebno o jednom polju, o šolskem polju. Šolsko postavodajstvo in njegovo izvrševanje, kakor se je jelo s početka razvijati, nikakor ne daje poročstva za versko vzgojo naših otrok, ne v ljudski šoli, ne v srednjih in visokih šolah. Najhujše pri teh postavah pa je, da more v njihovem smislu poduk v posvetnih predmetih naravnost nasprotovati poduku v krščanskem nauku in zato podirati, kar je sezidal učitelj veronauka.

Osodepolna napaka naše sedanje šolske vredbe je, da šoli ni vera podlaga, na kateri bi zvrševala vse svoje vzgojevalno delovanje. Samo krščanski nauk, ki ga podučujejo poleg tega vaši duhovni pastirji v tako pičlih urah, teh nedostatkov ne more odpraviti.

Zopet vam moramo torej danes zaključiti isto, kar smo izrekli že leta 1890: „Sedanje ljudske šole ne dajo poročstva, da se izgojujejo in podučujejo vaši otroci katoliško: njih poduk in njihova vzgoja nima znaka katoliške vere in katoliškega življenja.“ Sicer se nekateri izmed vas trudijo na razne načine, da bi s katoliškimi šolskimi društvi in s katoliškimi zasebnimi šolami odpravili to zlo, in s tem priznavajo nedostatke javnih šol. Toda te žrtve koristijo razmeroma le ožjim krogom, taki zasilni pripomočki ne morejo zadosti pomagati. Večinoma ste prisiljeni, da izročate svoje otroke javnim šolam, če prav ste prepričani, da le-te ne bodo nadaljevale od vas pričete domače krščansko-katoliške vzgoje tako, kakor smete po pravici pričakovati in zahtevati.

V resnici, sedanja šolska uprava čela silo vaši vesti. Naj se ne ugovarja, da se v ljudski šoli in v večini srednjih šol redno podučuje krščanski nauk, ker ne zadostuje, da ima učni načrt malo, le premalo ur za veronauk; cel poduk, cela vzgoja katoliških otrok mora biti postavljena na trdna tla katoliške vere, prešinjati jo mora katoliški duh. Vi katoliški stariši ne smete nikdar odnehati od te terjatve, ako nočete zanemarjati najvažnejše dolžnosti do svojih otrok.

To tirjatev bomo mi, vaši višji pastirji, vedno ponavljali, ker bomo morali nekda pred božjim sodnim stolom z vami vred dajati odgovor za dušno zveličanje vaših otrok.

Seveda se nam bo krivično očitalo, da zahtevamo to iz prazne vladateljnosti, da hrepenimo po tem, kako bi spravili šolo pod cerkveno samosilstvo, ali celo, kako bi zatirali učiteljstvo; ne, mi ne hre-

penimo po tem namenu, le jeden namen imamo pred očmi: dušno zveličanje vaših otrok in zato zahtevamo za vas katoliške šole in katoliške učitelje.

„V vaših rokah je, da se to zgodi,“ tako smo vam že jedenkrat zaklicali. Ako se pa to dosedaj še ni doseglo, zadeva krivdo vsaj deloma tudi vas katoliške može in volilee. Pri volitvi svojih poslancev dostikrat niste gledali na to, da bi volili take može, ki so bili pripravljeni, potegniti se za to vašo zahtevo. Ali hočete, katoliški očetje, sedaj še jedenkrat storiti to napako? Ali hočete še jedenkrat cel rod žrtvovati zgrešenemu in napačnemu šolstvu? Ne, Bog ne daj tega! Volite torej take može, ki so z vami vred prepričani, da se šolstvo mora spremeniti, da ne pade naša draga domovina popolnoma v nevero in versko vneemarnost. (Dalje sledi.)

Koroški deželni zbor.

II.

Iz Celovca, 29. jan.

I I. seja, dne 27. jan.: Mnoga poročila dež. odbora, večinoma o cestnih in vodnih zadevah, so se izročila dotičnim odsekom, istotako došle peticije. Posl. Werniš je predlagal, naj se sedaj zaprta meja proti Tirolski za kupčijo z živino zopet odpre. — Predlog se je izročil gospodarskemu odseku.

Poročilo o dovršeni novi bolnišnici v Celovcu se vzame na znanje. Stala je 562.313 gld.

I II. seja, dne 28. jan.: 14 peticij se izroči odsekom. Vladna predloga o veronauku na celovški višji realki se brez razgovora izroči juridičnopoličnemu odseku. V dotičnem poročilu se poudarja, da je veronauk učni predmet malone na vseh drugih realkah, da je ta pouk zelo važen in za to nujno potrebno, da se ta pouk upelje. Tudi ni težko, dobiti za ta pouk potrebne ure. — Več poročil in predlogov dež. odbora se zopet izroči odsekom. Zadevajo največ cestne in

LISTEK.

Zopet jeden.

Et tu, mi fili.

Odkar je v sobotni svoji številki liberalni naš kolega imenoval nas klerikalce „vsemu napredku in vsaki novosti v umetnosti sovražne“, zapuščajo nas tudi oni, ki so doslej imeli še nekaj sočutja z nami, če prav se niso strinjali z našimi nazori.

Tako nam je doposlal tudi znani gospod Ivan Naprednik pismo, kjer piše nekako tako-le:

„Sedaj Vas poznam, gospod vrednik, Vas in Vašo stranko!

O, koliko zla ste provzročili človeštvu in koliko mu zadali ran! Koliko solz se je potočilo radi Vas!

Vi ste sovražni vsemu napredku in vsaki novosti v umetnosti.

Cudno, da tega nisem vedel preje, da mi je še le moral oči odpreti „Slov. Narod“.

Toda sedaj me več preslepili ne bode, pišite kar koli.

Kje bi bil že danes lahko slovenski narod, ko bi Vas klerikalcev ne bilo! Vsak Slovenec bil bi naprednjak in vsak drugi gotovo umetnik.

Danes imajo samo krojači po svojih izložbah

mikavni napis „haute nouveaute“, ko bi Vas ne bilo, imeli bi tak napis vsi naši leposlovni listi. Mi bi čitali same novosti.

Vi se pa zaletavate še v ono malo novost, ki nam jo je lani podajal „Ljub. Zvon“.

Jedno vprašanje mi je pa še nejasno:

Kaj pa Michelangelo in oni papeži, pod kojih vplivom je na Laškem cvetela umetnost, kaj pa Dante? Morda so pa to le bili liberalci?

Ta dvom je hud...

Mi priobčujemo brez komentara to izjavo, ki dokazuje, da je pod vplivom onega hudega podlistka nas zapustil izmed onih, ki so našemu srcu do sedaj bili ljubi, zopet jeden.

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Drugi del.

Goti.

VII.

Obtožba.

(Dalje.)

Valerijin glas gane Sergijevo sree; nevede, kaj naj odgovori, zakrije si z rokama lice.

„Sergij, zakaj si obtožil Valerijo, sedaj pa molčiš?“ vpraša ga strogo Hijeronim. „Govôri; tvoja siva glava te uči, da ima obtoženec pravico se zagovarjati.“

„Zmešalo se mu je“, reče potihoma Decij, boječ se, da Valerijin pregrešek pride na dan.

„Dobro, raztolmači nam, kar si rekel, ako nočeš, da te imenujemo lažnika. Ne veš-li, da je poščenje device sveta stvar, in da je Bog neizprosni nasproti onim, ki grdé to poščenje?“ vsklikne Melanija razburjena in prime Valerijo za roko, da ne pade.

„Ne lažem“, reče Sergij. „Videl sem le-to Valerijo, katero vi smatrate za svetnico, kako se je pred nekaj dnevi skrivaj napotila v samotno kočjo kraj Apijeve ceste in se le-tu sešla z nekim lahkoživcem, pri slovesu pa je celo plakala.“

Valerija zajoče.

Melanija se stresne, ko se spomni, da je bila Valerija zapustila bolnišnico cele tri ure, ko ste zajedno stregli bolnikom. Misleč, da je kriva, izpusti njeno roko.

Naenkrat Valerija ponosno dvigne svojo glavo. Izraz odločnosti in žalosti se jej pojavi na licu. Revica je sprejela tudi le-to sramoto kot pokoro za

vodne naprave. — Poročilo dež. odbora, da leta 1898. ne bode jubilejne razstave, o kateri se je govorilo v zadnjem zasedanju, se vzame na znanje.

IV. seja, dne 29. jan.: Razgovor je bil o predlogu dež. odbora, o ustanovitvi deželnega zavoda za topoglavce (idijote). Dež. odbor predlaga, naj se o tem kratkoma preide na dnevni red, ker za to ni potrebnih sredstev. Mil. g. knezoškof predlaga, naj se predlog dež. odbora izroči vsaj gospodarskemu odseku, da se o tej stvari posvetuje. Če se ne more napraviti večji zavod, naj se začne vsaj z malim. (Da je tak zavod potreben, kažejo številke. Po poročilu je namreč na Koroškem vkup 320 topoglavcev, starih po 6—14 let. Od teh je za uk pripravnih 215. Po okrajnih glavarstvih so: Celovec 49, St. Vid 140, Velikovec 61, Volšberk 11, Beljak 37, Spital 18, Šmohor 4). Knezoškofov predlog sta podpirala tudi dež. predsednik in dr. Steinwender. Poročevalec Hillinger je izjavil, da soglaša z njim. Na to se je jednoglasno izročil gospodarskemu odseku. — Mnoga manjša poročila dež. odbora se zopet ali potrdijo, ali izročijo odsekom. Za uravnavo višarskega potoka bode dežela plačala 5400 gld., t. j. 15% vseh, na 36.000 gld. proračunjenih stroškov.

Pred sejo so našli poslanci na svojih mizah brošurico: „Der Clericalismus in seiner Stellung zur Gesellschaft u. zu den politischen Parteien der Jetztzeit. Dem Kärntner Landtag gewidmet von einem Freigesinnten“. Knjižica je navaden pamflet najgrše vrste. Zato so naši poslanci pri deželnem glavarju in z izjavo v „Kärnt. Ztg.“-i odločno protestovali zoper to, da se taki pamfleti kolportirajo v zbornici. Namen brošuri je, delati „javno mnenje“ zoper uvedbo krščanskega nauka na višji realki. Napravljena je pri protestantu Berčingerju. Ker se je razdelila brez vednosti dež. glavarja, jo je dal ta konfiscirati.

Prihodnja seja je dne 3. februarja.

Quousque tandem?

Iz Zagreba, 20. jan.

Predlog o preklicu porotnih sodnij za slučaj osobne razžalitve je bil vsprejet s 36 glasovi večine proti 8 glasovom opozicije. Čudno je, da so glasovali za ta predlog le oni poslanci, ki so ga bili podpisali. Ko bi bil ta predlog zares tako potreben, kakor so o njem pisali uradni časopisi, gotovo bi se bilo sešlo več poslancev v sabor, saj jih ima večina čez 80. Brž ko ne pa tudi mnogemu poslancu od večine sam ta predlog ni bil po volji ter ni hotel zanj glasovati. So med njimi nekateri še toliko poštenji, da se jim zahtev posl. Fr. Spevca gnjusi; toliko jaki pa seveda niso, da bi se ustavili takemu nedostojnemu početju tem manje, ker je odobril ta predlog tudi sam vodja mažaronske stranke.

Opozicija je bila sicer pri glasovanju složna, ali pri razpravi o samem predlogu pa je pokazala, kako je nesložna. Poslanci Frank, Kumičić in Mile Starčević so napadali in obrekovali „Obzoraše“ in „ne-

čiste“, kar so le mogli, češ da so „Obzoraši“ krivi, da se časopisi tako preganjajo, ker so oni pod banom Mažuranićem izdali dosedanje postavbe o tisku.

Ali „Obzoraši“ so uveli poroto, katere ne trpi sedanja vlada, kar je najbolji dokaz, da se je pod Mažuranićem sloboda tiska znala bolje ceniti, nego pod sedanja vlado. Da se je takrat ravnalo s Frankovim časopisom zares strogo, bil je kriv sam urednik, ki je pisal protivno hrvatskim koristim. Takrat dr. Frank še ni bil član Starčevićeve stranke, nego se je potegoval za vse kaj drugega, nego za hrvatstvo. A sreča bi bila za to stranko, da ni sploh nikdar postal nje član, kajti proti poznatemu sovražniku se je lažje boriti, nego proti nepoznatemu.

In kaj drugega je sedaj Frank s svojimi privrženci nego protivnik slogi v tej stranki, kateri hoče biti z vso silo prvak. Pa ne samo protivnik slogi, nego tudi vsemu hrvatskemu narodu, čim on javno trdi, da on s svojimi privrženci brani liberalizem, jedino sredstvo slobode na Hrvatskem. Istotako se je izjavil posl. Kumičić ter ob enem branil židovstvo na Hrvatskem.

Ne čudimo se temu poslancu niti najmanje, če hvali v saboru liberalizem in židovstvo, saj je že zdavnej popolnoma njihov. Kdor prebira njegove duševne proizvode, posebno najnovejše pripovedi, prepriča se kmalu, da se je naučil od njih vse pokvarjenosti. Hrvati ne potrebujejo romanopiscev, kakor je Zola; saj so že dovolj zagrezli v verski indeferentizem. Njim je treba prikazati v povestih ideale, ki blažijo dušo in srce in, verujte, da bode potem med nami manj sovraštva, manj brezverstva, ali tudi manj izdajstev za narodno stvar. Ravnanje Franka in Kumičića je tem nedostojnejše, ker sta s svojimi napadi prisilila Davida Starčevića, da je branil čast stranke prava, kakor tudi čast svojega strica, utemeljitelja te stranke, dr. A. Starčevića.

V teh govorih je nakopičenega toliko umazanega perila, da mora biti dotične gospode zares sram, da se o takih zadevah in na tak način razpravlja očitno v saboru na veselje mažaronske stranke, ki je kar radosti poskakovala, ko je poslušala ta očitanja z jedne in druge strani. To jej je gotovo godilo, a da je hotela zvedeti vse tajnosti obeh frakcij te stranke, je najbolji dokaz popustljivost saborskega predsednika, da je dovolil govoriti o vseh teh stvareh brez vsake opazke in opombe, ko vender pri drugih priložnostih zaustavi vsakega govornika, če za svoje dokaze poseže le malo v kaka druga vprašanja, ki so pa drugač v kausalnej zvezi z dotičnim predmetom.

Ko so govorniki dovršili pranje umazanega perila, pohvalil jih je z ironičnim posmehom sam predsednik, da bode ta pogovor med njimi gotovo kaj koristnega doprinesel za njihovo slogo. Jeden član večine pa je bil vsled govora Davida Starčevića tako indigniran (!), da ga je imenoval nemoralnim pojavom v sabornici. Kaj porečejo na to dotični poslanci? Niso li sami sprevideli, da je tako ravnanje sramotno ne samo za njih, nego tudi za vso opozicijo, a za narod sam v današnjih okoliščinah silno

škodljivo. Taki poslanci, ki imajo tako malo narodnega ponosa, da se radi prvenstva v stranki poslužujejo takih sredstev, kakoršni so bili zadnji prepiri v saboru, gotovo ne zaslužijo, da jim narod poveri svojo usodo tudi pri prihodnjih volitvah. Take razprave ne spadajo v sabor, marveč v gostilne, kjer se morejo zabavati gosti, a zabava ne škodi časti in dostojanstvu samega naroda. Poslanec ni izvoljen v sabor, da brani svoje koristi, marveč da zastopa narod.

In ravno naši opozicijski poslanci imajo toliko važnih vprašanj narodnih in gmotnih, o katerih bi morali razpravljati v saboru, da se zares čudimo, kako se je mogel dragoceni čas na račun naroda tratiti z omenjenimi prepiri. Mora priti včasih do preprirov med poslanci različnih strank; ne obsojajo se toliko, če so bili provzročeni radi važnih vprašanj, ki se tičejo koristi celega naroda; včasih so taki prepiri celo potrebni; obsoditi pa se morajo absolutno vselej, kader jim je bil povod koristoljub in oseben, kakor v zgornjem slučaju.

Nadajamo se, da bode narod pri bodočih volitvah razsodil, jeli je sporazumen s takimi poslanci, ali si bode izvolil treznejše moške za svoje zastopnike.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. januarja.

Državnozbornske volitve. O gibanju povodom bližnjih državnozbornskih volitev objavljajo listi mej drugim nastopne stvari. Dosedanji zastopnik drugega dunajskega okraja, baron Erb, ne vsprejme več kandidature. Nižjeavstrijski konservativni veleposestniki so imeli 28. t. m. zaupni shod, katerega se je udeležilo kakih 40 volilcev. Razgovarjali so se o sestavi volilnega odbora in o političnem položaju. Naglašalo se je mej drugim, da si pribori ta stranka k večjemu 20 mandatov in da torej treba vsekako nekega sporazumljenja s fevdalci, ako hočejo prevzeti težavno nalogo srednje stranke. — Izvrševalni odbor moravske katoliško-češke stranke se je sešel včeraj v Prerovu, kjer je sestavil volilni oklic in imenoval kandidate za nekatere okraje. — Poljakom prijazni Rusini zahtevajo, kakor javlja „Dziennik Polski“, da se pomnoži število rusinskih zastopnikov v državnem zboru z ozirom na pomnoženo število skupnih poslancev od osem na deset ali dvanaest. Poljaki najbrže ne bodo hoteli ničesar slišati o tej zahtevi. — Tirolski poslanec dr. Gasser je izjavil, da ne vsprejme več kandidature. — Vrednik tržaškega dnevnika „Pensiero Slavo“, Anton Jakić, izjavlja, da ga tržaški Slovenci niso imenovali kandidatom pete skupine ter da ne vsprejme nikake kandidature.

Deželni zbori. Nižjeavstrijski deželni zbor kaže v tem zasedanju zelo živahno delavnost. Rešil je že veliko število raznovrstnih poročil, posebno gledé šolske uprave, kakor tudi druga važnejša dela. Govori se v gotovih krogih, da večina radi bližajočih se volitev želi kolikor možno naglo izvršitev, posebno še rešitev deželnega proračuna, in name-

svoje prejšnje življenje; o stvari samej pa vendar ni hotela govoriti, da ne izda svojega brata.

„Jaz sem nedolžna. Preje pa, nego me vi zapodite od sebe, odidem sama. Povrnem se v bedo, katere se več ne bojim, ker zaupam v Boga.“

„Ostani Valerija“, reče Hijeronim in upre vanjo svoj pogled, hoteč spoznati, govori-li resnico ali ne. „Ostani in dvigni glavo... Pred Bogom in pred ljudmi te proglašujem nedolžno.“

Valerija vsklikne od radosti, Melanija pa jo pritisne na prsi. Hijeronim jo proglašuje nedolžno! On se ne more motiti. Melanija in Azela ste verovali to trdno.

„Da, Valerija je nedolžna; ti pa, patricij Klavdij Varon, si obtožil lastno hčer“, zakliče Milon, ki je nenadoma stal pred brodnikom, ko da bi bil prirastel iz zemlje.

Brodnik odskoči par korakov nazaj, kakor da vidi pred seboj gorostasnega velikana, in zakriči ves izven sebe:

„Vertun!... Vertunova senca me preganja!“

„Varaš se; jaz nisem senca. Jaz sem isti, katerega si nekda zval Vertuna, in katerega si hotel umoriti. Toda Bog je pravičen in nerazumljiva so pota njegove modrosti. Pravični, na smrt ranjen, je ostal pri življenju, grešnik pa je blodil po svetu,

da uteče pekočej vesti, in se je vrnil v domovino, da obtoži lastno hčer!“

„Lažeš! Jaz sem imel samo sina.“

„Ko si zapustil svojo ženo, nosila je pod srcem le-to Valerijo, pri katere porodu je tudi umrla.“

Gledalci tega prizora so bili presenečeni, Valerija pa je, trepetajoč od strahu, stezala roke proti očetu; pristopiti k njemu pa se ni upala, boječ se, da je ne odbije od sebe.

„Joj meni! Proklet od vseh se pogreznem v pekel, s Kajnovim znamenjem na čelu... Ni je milosti za neusmiljenega očeta, za grešnega moža“, kričal je Sergij v obupu.

„Dragi moj, ne obupuj; božja milost je neizmerna. Ni ga greha, ki bi ga kesanje ne moglo oprati. Jaz kot služabnik božji ti rečem: Ne obupuj,“ pripomni Hijeronim, katerega je ganilo starčkovsko žalovanje.

„Oče, odpušчам ti!“ vsklikne Valerija in pohiti k njemu; le-ta pa se odmakne in brezzavesten pade na tla.

Hijeronim in Decij ga vzdigneta, odneseta v sosedno sobo na posteljo in uporabita vsa sredstva, da ga osvestita.

Valerija je klečala v kotu in vroče molila. Nesrečnica je molila pred nekaj dnevi, naj Bog odpusti njenemu bratu, sedaj pa moli za svojega grešnega očeta.

Najbolj vznemirjen je bil Decij. Šel je iz sobe, pa se zopet vrnil, nevedoč, kaj naj stori. Kesal se je, da je smatral Valerijo za hinavko in se je srdil nad Sergijem, da mu jo je očrnil. Da si vso stvar razjasni, pokliče Milona na stran in ga prične spraševati o Valerijinem očetu. Milon pa mu ne pove ničesar, marveč samo kratko odvrne, da se je nekemu na smrtni postelji zaklel, da bode molčal o vsej stvari.

Azela, istotako razburjena, pristopi k Valeriji in jo tolaži z besedami, polnimi krščanske ljubezni, mej tem ko Melanija s Hijeronimom vred streže bolniku.

Sergij se je zavedel še-le drugo jutro; mučila pa ga je nevarna vročinska bolezen. Izgovarjal je samo besede nenavadne in brez smisla. Sedaj je govoril o puščavnikih, misleč, da se nahaja v afriški puščavi, sedaj pa je napival veselo napitnico, kakor da sedi za polno obloženo mizo.

„Pustite me z njim samega,“ reče Hijeronim. Vsi stopijo iz sobe; sveti učenik pa sede kraj Sergijeve postelje, kakor je pred nekaterimi meseci sedel kraj Marcelove.

„Hčerka moja, izroči se v božje roke,“ reče Azela Valeriji, zapuščajoč sobo, kjer je ležal bolnik.

„Strah me je,“ odvrne le-ta. „Hotela sem moliti, pa nisem nikakor mogla svojih mislij povzdigniti k nebu.“ (Dalje sledi.)

rava se delovati na to, da se zaključi zborovanje že 10. februarja. Finančni odsek ima redoma vsak dan seje in delajo njegovi člani na to, da se čim bolj omeji razprava v plenumu. Važneje, a manj nujne zadeve se obravnavajo v mesecu maju. — V češkem deželni zboru so rešili v predvčerajšnji seji predlog gledé spremembe volilnega reda za deželni zbor, ki je bil sprejet soglasno v kljub opetovani izjavi namestnika, da vlada radi ogromnega dela pri sestavi volilskih zapisnikov in legitimacij ne more pravočasno predložiti tega zakona v potrjenje. Jeden glavnih predmetov je ta dni v češki deželni hiši tudi razgovor o vladni izjavi napram češkim zahtevam. O tej stvari na drugem mestu. — Gališki deželni zbor se peča mej drugim s predlogom gledé spremembe nemške višje gimnazije v Brodyju v poljsko, kakor tudi s spremembo volilnega reda za deželni zbor.

Grof Badeni in češko vprašanje. Dolgo časa so se vršila pogajanja mej češkimi in nemškimi strankami, kakor tudi sedanjo vlado, ki se je pa vedno kazala nekako nasprotno mladočeškimi zahtevam. Sedaj se je pa, kakor vsa znamenja kažejo, v tem oziru obrnilo nekoliko na bolje, toda le za Mladočehe. Ugodila je mej drugim posebno dvema željama mladočeških zastopnikov, da namreč ne bode zaključila deželnozbornskega zasedanja, ampak le prekinila, drugič pa, kar je glavno, ne bode še v tem zasedanju predložila zakonskega načrta glede uvedbe kurij za volitve v deželni odbor, deželne zavode in druge komisije. To je naznanil v seji dne 26. t. m. namestnik grof Coudenhove, pooblaščen od ministerskega predsednika, v daljšem, od Mladočehov burno odobranem govoru. S tem korakom je grof Badeni za nekaj časa zopet pridobil mladočeške poslanca na svojo stran in s tem dosegel tudi svoj namen. Ministerski predsednik dobro vé, da potrebuje v novi zbornici močij, ki ne bodo preveč ovirale obnove pogodb z Ogersko. Kakor si skuša vlada pridobiti še več ostalih klubov s tem, da jim obljubi kako malenkost, o kateri pa še ni gotovo, da bi jo spolnila, tako je privezala vlada nase s to izjavo namestnika tudi nekdanje najhujše opozicijske.

Volitve na Reki. Minuli četrtek se je vršila volitev reškega zastopstva, in sicer so volili meščani 26, celi okraj pa 3 zastopnike. Zmaga je bila v kljub vladnemu pritisku na strani združenih domačinov — Hrvatov in Italijanov, tako da so popolno pogoreli židovsko-liberalni Mažaroni. Ti so dobili le nekaj čez 200 glasov, mej tem ko je glasovalo za nasprotno kandidate blizu 300 volilcev. Poraz na liberalni mažaronski strani je torej sijajen, v kljub temu, da je ministerjalni svetnik Darday v „Čitaonici“, kamor ga poprej še niso dovedle njegove noge, naglašal, koliko milijonov je založila ogerska vlada za Reko.

Vogerski poslanski zbor je interpeloval predvčeraj ps. Košut ministerskega predsednika o namenu potovanja upravitelja ruskega zunanjega ministerstva. Interpelacija slóve nastopno: „Jeli znan ministerskemu predsedniku namen potovanja ruskega kanclerja v Pariz in Berlin? Ako je temu tako, namerava li o tem obvestiti tudi poslansko zbornico? Jeli voljan ministerski predsednik vplivati na to, da se ne izvede kaka nameravana akcija brez vednosti avstro-ogerske vlade in proti njenim interesom.“ Govornik je nato v daljšem govoru utemeljeval to interpelacijo ter naglašal bojazen, ki jo goji njegova stranka glede na zunanjo politiko posebno še v sled tega, ker v prestolnem govoru ta zadeva ni bila prav nič omenjena. Konečno je izrazil govornik mnenje, da ima potovanje grofa Muravjeva jedino ta namen, da se pridobita Francija in Nemčija za politiko Rusije z ozirom na orijentalno vprašanje. No, Francije gotovo ni treba več pridobivati za to politiko, Nemčija pa tudi ni daleč proč, kakor so razven Anglije vse ostale države.

Grof Muravjev je dospel predvčeraj zjutraj v glavno mesto Francije, kjer je bil dostojno vsprejet, vendar pa v vladnih krogih ni našel toliko simpatije, kakor se je morda s početka pričakovalo. Ni se mu skazovala vojaška čast, poleg tega se pa njemu na čast prirejenega obeda razun zunanjega ministra Hanotauxa ni vdeležil noben francoski višji dostojanstvenik. Pač ga je vsprejel predsednik Faure v jedno-urni avdienci, toda to še ne kaže, da bi bila največja prijatelj. V par dnevih dospe upravitelj ruskega zunanjega ministerstva na nemški dvor, kjer ga pa čaka najbrže še mrzlejši vsprejem.

Položaj v Srbiji se je v zadnjem času precej spremenil. Vlada je kolikor možno utrdila svoje stališče in se izvila iz rok raznim opozicijskim strankam, ki jo seveda tudi sedaj ne pusté pri miru. Glasilo liberalne stranke predbaciva vladi in radikalcem, da se potegujejo samo za strankarske interese, nasproti pa niso z njo zadovoljni, kakor je bilo že naprej pričakovati, ekstremni elementi v radikalni stranki, njim na čelu bivša ministra Taušanovič in Gjaja, ki napadata vlado, da — premalo pospešuje strankarske koristi. Tako se je razvil mnogo strastnejši prepir, kakor je vlada! popreje, vendar pa baje vlade to prav nič ne moti in po moči podpira zahteve zmernih radikalcev.

Stavka v Hamburgu je malone popolno končana in sicer brez vsakega uspeha na strani delavcev. Delodajalci, ki so se nekaj časa udeleževali pogajanj z zastopniki stavkajočih delavcev ter niso hoteli ugoditi nobeni zahtevi delavcev, so sedaj odklonili tudi vsako nadaljno pogajanje. Izmej pomorščakov so bili že predvčeranjim vsi na delu, ostale vrste delavcev se pa tudi vedno bolj odtegujejo stavki. Umevno je, da vlada mej delavstvom velika nezadovoljnost, in morda se jim sedaj odpro oči, da bodo uvideli nevarne sponse, v katere so jih oklenili vodje njihovih „osrečevalcev“.

Razgled po slovanskem svetu.

Novo podjetje na slovanskem jugu.

(Dalje.)

Kakor zgodovina kaže, nimajo Slovani prav nikakšnega povoda navduševati se za razkol, katerega je skuhal oholi panhelenistični bizantinizem.

Sicer je pa dandanašnji tudi že odklenkalo oblasti „vesoljnega“ patrijarha. Glavno besedo v vzhodni cerkvi imajo sedaj Slovani. Zatorej je pa tudi vprašanje o zjedinenju cerkvij pred vsem slovansko vprašanje. Na Slovane tudi stavlja papež najlepše nade.

Mnogokrat je že rimska stolica klicala odcepljene cerkve v svoje krilo, a tako praktično še stvari ni prijel noben papež, kakor sedanji. Poprej so se navadno posluževali ptujih oseb, ki so pa večkrat napravile več škode kakor koristi. Sedanji papež pa se drži načela, da lastni sinovi odcepljenih narodov morajo prevzeti visoko misijo.

In to je jedino pravo, ker ptujci ne poznajo ne jezika, ne običajev in značaja slovanskih rodov. Veselo znamenje je, da je v kljub vsem oviram papežev glas našel odmev na slovanskem jugu. Sarajevski nadškof je postal apostolski komisar in po njegovem prizadevanju se je ustanovil tudi poseben list, ki zastopa visoko misel cerkvenega zjedinenja. V Zagrebu je začel lanskega leta izhajati list „Balkan“ pod uredništvom bivšega vseučilišnega profesorja dr. Aleks. Bresztyenskoga.

Nekateri srbski politični listi, najbolj pa budapeštanski krivonosi so zagnali divji krik in z blatom ometali ne le urednika, marveč tudi nadškofa Stadlerja, Strossmajerja in papeža samega. A vpitje teh ljudij ravno spričuje, da je stvar dobra. Požidovljeno madžarstvo je izkoriščalo žalostni bratomorni razpor, zatorej se je visoki sinedrij prestrašil, ko se skuša storiti kraj pogubni borbi.

Vsak pravi Slovan pa, ki še drži kaj do pozitivnega krščanstva in svoje narodnosti, bo gotovo z veseljem pozdravil idejo, ki je vstvarila nov list. Prepričani smo, da tudi med pravoslavnimi mnogi poštene možje mislijo tako, samo seveda ne smejo na dan. Čas je že, da si dva sovražna brata podasta roko.

Velikega pomena je, da se enkrat začne stvarno in mirno pretresovati najvažnejša vprašanja za naš dušni in gmotni napredek. Proti temu pojavu tudi mi Slovenci ne smemo biti ravnodušni. Ni vse jedno za nas, ako se pri naših bratih vname prava bratovska ljubezen in krščanska zavest, ako se narod npravno ojači, zave in otrse gnusnih pijavic.

Zanimanje za naše vzhodne brate nas bo poučilo, kako je pri njih krščanstvo tesno združeno z narodnostjo, in morda se tudi pri nas komu zasveti, da slovanstvo ima v krščanstvu svojo oporo, ne pa morda v budizmu, mohamedanizmu, ali v materijalizmu in duševnem nihilizmu, katere nam ponujajo naši smrtni sovražniki.

Ideja cerkvenega zjedinenja je pa tudi čisto idejalna, verska, in ne more biti diplomatom sumljiva, a če se izvede, imela bo najboljše posledice v kulturnem in narodnem našem življenju.

Oglejmo si sedaj nekoliko natančneje „Balkan“, zlasti 2. številko.

Že naslovna slika prav lepo izraža visoko idejo, katero zastopa ta list. V sredi pod naslovom je na oblakih doprana slika D. Marije, ki drži v naročju svojega Sina. Pod njo je odprt evangelij s cirilskimi in latinskimi črkami. Ob straneh klečita, vsak v svojem ornatu, papež in patrijarh, ter si na evangeliju podajeta roke, oči pa vpirata v Marijo.

Res, vsi goreči prijatelji cerkvenega jedinstva stavlajo največje zaupanje v nebeško kraljico, da bo po njej prišla nadnaravna pomoč iz nebes v pomirjenje razdvojenih bratov. Obe cerkvi, rekli bi, tekmujeta v češčenju Marijinem. (Dalje sledi.)

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Za Mohorjevo družbo sta zimski in jesenski čas najbolj imenitna, zakaj oba sta jej časa žetve. V zimskem času sprejema vnovič ude in njihove letne darove, v jeseni pa jim za to podaja novo duševno hrano; če gre vse po sreči, veseli se najpoprej družba družbenikov, pozneje pa družbeniki družbe. Naj bi nastoplo leto prineslo prav obilo medsebojnega veselja ob obeh teh znamenitih časih! — Zato se po svoji navadi obračamo zdaj do vseh Slovencev in Slovenk ter jih vabimo pristrčno, naj se zopet pridružijo naši vseslovenski družbi, da se nas zopet nabere na tisoče in tisoče. To bo vsemu narodu v srečo in čast, ter ga bo tudi prijetno osvitljalo pred unanjim svetom. Po skupni molitvi se bomo udeleževali nebeških dobrot, iz družbenih knjig pa zajemali lepe nauke, kateri nas bodo izobraževali ter nam krepili duha. Res, gol-dinar dati je marsikomu težavno, a resnica je tudi, da si ga kateribodi vsaj desetkrat prihrani potem, ko mu nove knjige napravljajo pošteno razvedrilo in veselje; lepih nauk v njih pa celo ne moreš preplačati nikdar, ker ti koristijo za čas in večnost. Torej le kmalu se oglasite (če se še niste) pri gg. poverjenikih kolikor le mogoče naj vas pristopi še novih! Verjemite, da vam ne bode žal! Preč. gg. poverjenike in druge rodoljube pa prosimo prelepo, da bi ne opešali v svojem izkušenem, trudoljubnem delovanju za družbo. Z njihovo pomočjo upamo, da bo družba sv. Mohorja, če ne morda tam pa tam še narastla, vsaj vstrajala na svoji dosedanji visočini. Zlasti ob obmejnih krajih naj bi le še naraščala!

Knjige izidejo tiste, kakor jih napoveduje družbeni „Glasnik“:

1. „Zgodbe sv. pisma“. IV. snopič. — „Zgodbam je namen, Slovence bolj seznaniti z božjim razodetjem in nauki sv. pisma; močno želimo, da pridejo v sleherni slovenski družino. Dozdaj izšli 3 snopiči se še dobé vsaki po 50 kr.

2. „Sveti rožni venec“. Knjiga obsega na 20. polah pouk o rožnem vencu in njega bratovščinah, vrhu tega pa še celoten molitvenik. — Nemški izvirnik so ob svojem času priporočali rajni briksenški škof Vincencij Gasser tako-le: „Ta knjižica je kajsi pripravna, da pobožnost sv. rožnega venca srcu omiluje, častitljivo rožnovensko bratovščino vrlo prikupuje, rožni venec sam pa s pravo pobožnostjo in z velikim duhovnim pridom moliti uči. Da bi knjižica le našla pot v vsako krščansko družino, rožni venec pa ostal vž, katera jo objema in veže na veliko božjo družino, sveto katoliško cerkev!“

Dodali smo knjigi ob koncu še rožnovenske pesni iz cerkvenih dnevnic, katere je poslovenil pesnik č. g. A. Hribar, in pa najnovejšo okrožnico sv. očeta Leona XIII. o rožnem vencu. Kdor želi ta molitvenik prejeti lepo izvirno vezan v platno z rdečo obrezo, naj dodá 40 kr., kdor pa v usnje z zlato obrezo, dodaj 60 kr.

3. „Poljedelstvo“. I. del. Ta knjiga, katere I. del je že dogotovljen ter obsega 9 pól z mnogimi slikami, bode gotovo dobro služila našim poljedelcem; zanimala pa tudi druge.

4. „Srbi in Bolgari“. Kmalu izgotovimo tudi to knjigo, ki bo olepšana z mnogimi podobami.

5. „Slovenske Večernice za pouk in kratek čas“. 50. zvezek. To bodo najobširnejše „Večernice“, kar jih je kedaj izdala Mohorjeva družba. Prinesle bodo obširno povest iz družinskega življenja: „Boj za pravico“, katero je spisal Fr. J. Milovršnik.

6. „Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1898“. Ravnokar sestavljamo berilo zanj, in seveda želimo, da bi bilo raznovrstno in zanimivo. Zato pa prosimo vsestranske podpore naših gg. pisateljev, zlasti priznanih pripovedoval-

cev in pesnikov. Vsakoletni „obolus“ od vsakega pisatelja si družba poželuje tako, kakor lačni človek vsakdanjega kruha.

Da bomo mogli pričeti z imenikom o pravem času in tudi zvedeli število knjig, koliko jih imamo natisniti, prosimo, da se nam pošljejo vpisovalne pôle gotovo do 5. marca.

Konečno vse častite družnike prijazno opominimo na družbina določila, da se le tisti šteje za družnika, ki o pravem času, t. j. do 5. marca, družbi pristopi in da morajo neudje za letne knjige plačati kakor po knjigarnah 3 gld. 50 kr. Posamezniki, ki knjige posebej sprejemajo, morajo dodati 20 kr. za upravne stroške pri razpošiljavi knjig.

Bog blagoslovi skupno naše delo v gmotni in dušni prospeh slovenskega naroda!

V Celovcu, dné 25. januarija l. 1897.

Odbor.

Tedenski koledar.

Nedelja, 31. januarija: 4. po razgl. Gosp. evang.; Jezus pomiri vihar na morju. Mat. 8. Peter Nol. sp. Ponedeljek, 1. februarja: Ignacij, škof m. Torek, 2. februarja: Svečnica, Darovanje Gosp. Sreda, 3. februarja: Blaž, škof. Četrtek, 4. februarja: Andrej Kor. šk. Veronika. Petek, 5. februarja: Agata dev. Sobota, 6. februarja: Rotija d. m. — Lunin spremen: Mlaj 1. februarja ob 9. uri 19. m. zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. januarija.

(Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke.) Udeležba na shodu zaupnih mož katoliško-narodne stranke je bila predvčeraj izredno mnogoštevilna. Zbralo se je nad tri sto zaupnikov iz cele dežele, in sicer iz vseh volilnih okrajev. Shodu je predsedoval vodja Povše. O prvi točki dnevnega reda: Posvet o pogajanju gledé osnove jugoslovanskega kluba v državnem zboru je poročal dr. Ivan Šusteršič. Pojasnil je zgodovino razgovorov mej jugoslovanskimi poslanci v državnem zboru, ki so merili na to, da se v prihodnjem državnem zboru osnuje jugoslovanski klub, v kateri bi vstopili vsi slovenski in hrvaški poslanci. Razprave o tem so bile v posameznih deželah izročene vodstvom posameznih strank, zato sta se o tem razgovarjali tudi vodstvi obeh slovenskih strank na Kranjskem. Vspeh teh razgovorov je bil ta, da se gledé bližnjih državno-zborskih volitev sklene dogovor zaradi volilnega kompromisa mej katoliško-narodno in narodno stranko pod nastopnimi pogoji: Katoliško-narodni stranki pripadajo štirje mandati v kmetskih občinah in pet kurija s kandidatom katoliško-narodne stranke, o katerem se dogovori z narodno stranko. Narodni stranki pa pripadajo trije mandati v mestni skupini in jeden mandat v kmetskih občinah. Glede tega mandata so bili pooblaščenca katoliško-narodne stranke mnenja, da bi se morebiti izročil trebanjsko-kočevski okraj, kjer naj bi Slovenci zaradi nemških kočevskih glasov, ki pridejo v tem volilnem okraju v poštev, skupno postopali. Pooblaščenca narodne stranke pa so izjavili mnenje izvrševalnega odbora narodne stranke, da narodna stranka za se zahteva notranjski kmetski mandat za-se, in da je ta zahteva ultimatum, katerega stavijo pooblaščenca narodne stranke zaupnikom katoliško-narodne stranke. Naši pooblaščenca so vzeli izjavo na znanje, rekoč, da se o tem ne morejo sami konečno razgovarjati, marveč da treba za to vprašati zaupne može katoliško-narodne stranke iz vse dežele, posebno zaupnike z Notranjskega. V ta namen so za danes zbrani zaupni može, da se izrečejo o tem, ali vsprejme katoliško narodna stranka volilni kompromis z narodno stranko s tem pogojem, da se tej prepusti notranjski državno-zborski mandat kmetskih občin.

Razprava o tem predlogu je bila zelo živahna, a razvidelo se je takoj, da je ogromna večina zaupnikov zato, da se pod stavljenim pogojem ne more vsprejeti volilni kompromis z narodno stranko; vzlasti so se zaupniki notranjskih kmetskih občin vsi brez izjeme izrekli, da pod stavljenim pogojem ne morejo vsprejeti tega volilnega dogovora mej obema strankama. Predlog na odklonitev volilnega kompromisa pod tem pogojem, da se notranjski kmetski mandat prepusti na-

rodni stranki, se vsprejme z vsemi glasovi, nasproti je glasovalo le 17 zaupnikov. Glede osnove jugoslovanskega kluba je bil po kratki razpravi vsprejet predlog osrednjega volilnega odbora, katerega je stavil dr. Šusteršič in se glasi: Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke izjavlja, da naj poslanci, izvoljeni v državni zbor od katoliško narodne stranke, složno in solidarnopostopajo v narodnih vprašanjih z vsemi jugoslovanskimi oziroma slovanskimi poslanci. — Glede oblike tega složnega in solidarnega postopanja pa odločujejo izvoljeni državni poslanci katoliško-narodne stranke sami v sporazumu z vodstvom stranke. — Na to je bil razgovor o kandidaturah za razne volilne okraje, o katerih se je pa le razgovarjalo ter bo, ko se vse posamezoposti o tem doženo, konečno odločeval osrednji volilni odbor, ki se je v ta namen pomnožil z zastopniki iz vseh volilnih okrajev. Predsednik shoda vodja Povše po izvršenem dnevnem redu pozivlja vse navzoče zaupne može, naj stopijo v bližnjo volilno borbo z vso odločnostjo za idejale naše stranke ter naj postopajo pri tem složno in jedino, ker le v tem znamenju jedinstvi vseh somišljenikov katoliško-narodne stranke je zagotovljena zmaga pri bližnjih volitvah.

(Deželni zbor kranjski) je v današnji tretji seji potrdil računski zaključek o deželnih vstanovnih zakladih, o zakladu deželne prisilne delavnice, o muzejskem zakladu, o bolniškem, blazniškem, porodniškem in najdeniškem zakladu in rešil razne prošnje. — Posl. dr. Majaron je stavil samostalen predlog glede vporabljenja zakona o mirovnihi sodiščih. Obširneje poročilo prihodnjič. — Prihodnja seja je v četrtek, dne 4. februarja.

(Konfiskovana) je bila zadnja številka „Slovenca“ zaradi novice iz Trsta: „Kako je vsprejel višji poštni ravnatelj slovensko deputacijo?“ — Posneli smo notico po „Edinosti“, katera je bila, kakor smo mej tem zvedeli, tudi konfiskovana.

(Umrli je) 27. t. m. ob 1/10. uri dop. č. g. Fran Zupan, kaplan v Poljanah, občina Veprinac v Istri. Pokojnik je bil uzoren duhovnik in zvest sin svojega naroda. N. v m. p.!

(Osobna vest.) Gospod župan Ivan Hribar, ki se je zadnje dni v občinskih zadevah mudil na Dunaju, vrnil se je sinoči v Ljubljano ter z današnjim dnevom prevzel zopet svoje poslovanje.

(Volilski shod) priredi posl. V. Pfeifer prihodnji petek dne 5. febr. popoldne ob polu dveh v gostilni Prečenskega župana g. Jelenca poleg novomeškega kolodvora. Povabljeni so volilci, da se v obilnem številu udeleže shoda.

(Skušnja na podkovski šoli.) Izmed 8 učencev je 5 skušnjo prestalo z zadostnim, 3 z nezadostnim vspehom.

(Skladišče za gasilno orodje) se bode sezidalo na cesarja Josipa trgu, kjer stoje sedaj barake za perilo. — Zgradba bode obsegala 12 shramb in dvorano.

(Državni kolodvor v Šiški) bode vsled odloka c. kr. drž. žel. vodstva v Beljaku dobil nov napis, da se potujoče občinstvo obvaruje vsake zmote. Mesto dosedanjega napisa „Ljubljana“ se bode novo ime glasilo: „Ljubljana — državni kolodvor“, kakor so že sedaj klicali sprevodniki.

(Iz Mengša.) Ta teden je bil pri nas „civilno“ t. j. brez zvonjenja in duhovna pokopan sploh znani in še bolj sploh neprijatelj žganjarski bratec Matijar iz dobske občine, ki bi zaslužil sledeči nagrobni napis: „Grenkega prerad je pil, trezen redkokdaj je bil.“ Pretečeni teden prišel je s svojo sitnostjo v Depalo Vas in silil in zmerjal neko žensko. A ker se ga ni mogla drugače iznebiti, ga je sunila od sebe, da je po svoji stari šegi padel na tla in na to odšel v Trzin, kjer je drugi dan umrl. — Previden ni bil s sv. zakramenti, ker so ljudje mislili, da je le pijan tako. Jih tudi ni bil vreden, kajti dan pred smrtjo je še prav grdo preklinjal, predno je padel v omedlevalo, iz katere se ni več prebudil. Za gotovo lahko rečem, da je bila to kazen božja, da je tako nesrečno umrl, kajti o zadnjem tukajšnjem sv. misijonu se je nasproti preč. g. misijonarju v cerkvi očitno pohujšljivo in jako surovo obnašal. Da je bil hudoben, priča tudi to, da je preje jedenkrat skočil v vodo iz same hudobije, a so ga še o pravem času rešili. Nihče ne uide pravični kazni božji, tudi nezmeren žganjar ne. Dokaz temu tudi ta žalosten slučaj.

(Z Vrha pri Vinici.) Številka 8 na Vrhu je zares nesrečna. Komaj je minul en mesec, kar je umrla še mlada gospodinja te hiše, a zopet je zadela to številko velika nesreča. Ob poli dvanaesti uri po noči 24. t. m. je na neznan način nastal ogenj in jo v kratkem času upepelil. Hiša je bila sicer lesena, vendar še dobra za stanovanje. Kmetijskim ljudem, posebno ženskam je težko dopovedati, kako je treba skrbno paziti na ogenj, posebno po noči, preden se gre spat. Vojaški službeni pravilnik strogo zapoveduje, da se mora v vojašnici ob deveti uri zvečer ugasniti vsak ogenj in na izvrševanje tega povelja ima strogo paziti desetnik od dneva. Ko bi se tudi na kmetih držali tega pravila, ne bi bilo tolikih nesreč. Ali na kmetih se ne redkokrat dogodi, da v času, preden gredo spat, naložijo polno peč suhih panjev, a na peči razgrnejo predivo ali kake druge cunje. Ponoči se iste stvari od razžarene peči vnamejo in ogenj nastane. Spet drugod se premalo, ali nič ne gleda, kam se meče še tleči pepel. Zanikrnost in malomarnost pri tej stvari provzroči mnogokrat ogromno nesrečo. Naj bi se toraj z vso skrbjo pazilo na ogenj. — Tudi Žumberški vlahi še zmirom prihajajo v ta že tako reven kraj jaja kupovat, a bolje rečeno: beraiti in ljudi nadlegovat. Včasih pridejo po trije ali štirje v hišo prosit za konak ali prenočišče. Se celo sta se dva predrznila prositi, da bi v župnem dvorcu prenočila. Povsod je navada, da mora dobro znan biti župniku, kateri bode v župnem dvorcu prenočil. Da so isti trgovci z jajci uzmoviči, so že nekateri izmed njih pokazali s tem, da so v hišah, kjer so prenočili, si prisvojili tujih reči. Bolj strogo bi se moralo postopati od strani gotovih činiteljev z ljudmi prav dvomljive poštenosti.

(Poučni tečaj za ribiče) bode letos prvi teden po Veliki noči, toda le v tem slučaju, ako se do 15. februarja t. l. zglati dosti ribičev. Vsled tega se posestniki in najemniki ribarskih okrajev prosijo, naj do navedenega dne slušatelje za ta tečaj priglasijo c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani. Podpore morejo dobiti le taki udeleženci, ki dosedaj niso še bili v takem tečaju.

(Darovi.) Neimenovan stolni kanonik je daroval 35 gld. katoliškemu mladeniškemu društvu v Kamniku, g. Avg. Sinkovec, kaplan v Stariloki, pa 20 gl. — Za Jeranovo dijaško mizo: C. g. zlatomašnik Matej Preželj, župnik v Mavčičah, 5 gld. — Č. g. Vit Hribar, misijonar v Ameriki, 6 gld. 5 kr. — G. vikar dr. Aleš Ušeničnik 2 gld. — Neimenovan 2 gld. — Č. g. Iv. Hladnik, župnik v Gočah, 7 gld. — Blagim g. darovalcem prisrčna hvala! Vivant sequentes!

(Zahvala.) Vsem čestitim znancem in prijateljem, ki so se me spominjali ob moji 80 letnici, izrekam tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

P. Evstahij Ozimk.

(Razpisana) je učiteljska služba v Dobovcu pri Radečah na Dolenjskem. Prošnje do 28. febr. c. kr. šol. svetu na Krškem.

(Poboj.) Dne 24. t. m. so ponočnjaki zaklali 32 letnega Mat. Dolinarja iz Sminca pri Škofji Loki.

(Iz Gradca) 27. pros. Trezno in objektivno so-deči in o razmerah dobro poučeni ljudje so popolnoma odobraval članek, ki ga je prinesel „Slovenec“ 20. t. m. o „sijajnem“ plesu slovanskih visokošolcev v Gradcu. Toda vladajočo kliko slovenskih akademikov, ki je za vsak svoj korak samo pohvale navajena, je resnica v oči zbola in takoj so v „Sl. Narodu“ zaropotali proti „zlobnemu zavijanju in neopravičenemu, podlemu napadu“. Poglejmo, kakšna so bila ta zavijanja in sumničenja! V onem članku se jim očita, da plesni odbor ni resno mislil na koristi „bolniškega društva“ in da je hotel s to pretvezo izvabiti nekaj več prispevkov za ples. To resnico potrjuje izjava predsednika plesnega odbora samega, (da ne navajam drugih dokazov!) ki je nekje tako-le rekel: „Da bi le ne bilo deficita, pa je vse dobro!“ Tako se je izrazil pred plesom, potem ko je že dobil čez sto gld. prispevkov iz Bolgarije in drugod. Če se je torej bal navzlic velikim neprica-kovanim podporam deficita, čemu napravljati ples v dobrodelni namen? Ali ni bil ta namen pretveza? V „Slovenčevem“ dopisu ni bilo govora o lanskem ali predlanskem „Triglavovem“ plesu, ampak o onih zabavnih večerih, pri katerih se je najprej koncertovalo, pozneje plesalo, o veselicah, ki so malo stale, a imele veliko več vsestranskega vspeha, nego današnji plesi. Če je bilo pri lanskem, zares dragem „Triglavovem“ plesu 400 gld. stroškov (velik deficit

so kasneje pokrile južnoštajerske hranilnice), vendar letos ni bilo treba tako razsipno ravnati z denarjem, saj so se tudi lanskega plesa vdeležili vsi slovanski akademiki. Izgovor, da je bilo neobhodno potrebno toliko stroškov, je pač lahek, če se zdi vsaka potrata potrebna. Ali ni to potrata, da si najmožnejši aranžerja za ples, ko zna več dijakov ples izborni aranžirati? Čemu treba tako dragih „damenspend“, da so se plesalke same čudile toliki potratu? Navadno so na običajnem izletu po plesu igrali dijaki na klavir, letos pa je odbor najel za drag denar posebnega igralca, da je bilo več stroškov. Lahko bi se navelo še nekaj takih vzgledov za varčnost plesnega odbora, a bodi dovolj! Kdor noče gledati, pa ne vidi! Ako se ozremo ne samo na ono podporo, ki je prišla iz domovine, ampak tudi na obilne doneske graških domoljubov in od drugod, potem je prebitek pač malenkosten. O „moralnih“ in drugih uspehih, ki jih je „sijajni“ ples baje dosegel, menda samo plesni odbor sanja, zakaj drugi ljudje ne vedo nič o njih. Diximus.

(Štajerske novice.) Shod zaupnih mož za volitve 5. kurije bode 4. februarja v Celju v „Narodnem domu“ ob 3. uri. — V Konjicah je dne 23. jan. umrl g. Fr. Bindlechner, mlinar in posestnik v 76 letu svoje dobe. Pokojnik je bil velik prijatelj Slovencev in ustanovitelj mariborske posojilnice. — Katoliško slov. politično društvo se je osnovalo za Teharje in okolico.

(Iz lavantinske škofije.) Č. g. Jak. Kranjc, provizor v Zibiki, pride za kaplana na Vransko, č. g. Jakob Cinglak, provizor v Loki, za kaplana-provizorja k Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Č. g. Franc Pečnik, kaplan v Braslovčah, je postal provizor v Podgorju pri Slov. Gradu. Premišljeni pa so naslednji č. gg. kaplani: Anton Vetrnik iz Trbovelj v Braslovče, Matej Meznarič iz Jarenine v Trbovlje, Franc Gomilšek iz Smartna pri Velenju v Jarenino in Jakob Fink iz Vitanja v Pišce.

(S Štajerskega.) Socijalna demokracija. — Od tistega časa, ko je v Rajhenbergu na Savi pred kakim mesecem dni neki čevljar iz celjske okolice doma v gostilni svoj socijalistični nauk razlagal, ne sliši se daleč okrog drugo, kakor o soc. demokratih, ali kakor ljudstvo pravi, o „novi veri“. Ljudstvo je silno zbegano in razburjeno, ter se povprašuje, kaj neki ima priti, kaj bo iz tega itd. Čevljarjeva pridiga je predmet, o katerem ljudstvo med Savo in Sotlo že čez mesec dni debatira in razpravlja. — Imamo tudi nekatere apostole te „nove vere“, ki so bili bojda potrjeni za to službo v Rajhenbergu na socijalističnem shodu. To so navadno taki, ki so svoje premoženje zazvižgali in potepli, zdaj pa pričakujejo rešitve v socijalni demokraciji. Ti apostoli glavnemu pridigarju čevljarju pot pripravljajo, trosijo volilni oklice, hvalijo, kako dobro bode enkrat, ko bodo socijalni demokrati v Avstriji gospodarji itd. Pri tem poslu odlikuje se v kozjanskem okraju neki Pollak, po domače Papler, bivši krčmar v Kozjem, kateri se raznih sredstev poslužuje, samo da bi jih več na svoje limance vjel. Ta možicelj dobro zna, da je preč. gosp. kanonik kozjanski priljubljena oseba v celem okraju, zato delež socijalistični oklice, pravi: „Gospod tehanč so mi dali kakih 100 oklicev, da naj jih razdelim.“ Ljudstvo strašijo rekši, da tisti, ki okoli pridguje, ima dovoljenje od samega presvetlega cesarja, — županstva mu ne smejo prepovedati govoriti, ker zapade župan strašni kazni, in druge reči. Tako je prišla zadnje dni k pilštanskiemu vrlemu županu njegova sestra iz Posrebe in ga prosila in obdelovala, naj se nikar ne vtiha v te stvari, drugače bo zelo nesrečen. Take in jednake stvari so pri nas vsak dan na dnevnem redu. Kaj pa storijo oni, ki bi morali skrbeti za red in čuvati, da se ljudstvo ne hujska in šunta zoper ves obstoječi red? Nič! Priprusto, lačno ljudstvo se lahko podšunta in nezadovoljno stori, a kaj potem? Iskra tleča se lahko vgasí, a ko že na vsa okna gori, je prepozno. V obče pa mislimo, da mej vernim našim ljudstvom na deželi niso tla za socijalno demokracijo. Vender pa resno svarimo že naprej one, ki so varuhi obstoječega reda, naj ne pustijo ljudstvo podpihovati in s praznimi frazami ga nezadovoljnega delati. Ti laži-preroki so predrzni in bi znali priti med naše dobro ljudstvo, da bi ga spravili čez svoje dušne pastirje. Ljudstvo je verno, ki iz srca ljubi dušne vodnike in ne pusti čez nje govoriti in jih psovati. Pisec teh vrstic ga dobro pozna. Znaló bi se zgoditi, da bi postal nesrečen socijalistični prerok, a s tem lahko tudi marsikateri poslušalec.

(Volilno gibanje na Koroškem.) Poroča se nam: Nasprotniki so večinoma že razglasili svoje kandidate za državni zbor. Kandidujejo: za k m e d k e ob č i n e St. Vid Volšberk dosedanji poslanec Cernik. Za Spital-Smohor A. Werniš (proti Peitlerju). Kandidata za okraj Celovec — Velikovec bode imenoval „bauernbund“. Puli se za to čast, katero je imel doslej France Kiršner, več „bauernbundarjev“. Odločevali bodo pri prihodnjem bauseintagu na Rudi. Za mesto Celovec kandiduje zopet Doberník, za Beljak Steinwender, za St. Vid-Volšberk še ni določen. — Za peto kurijo se imenuje od nemških nacionalne strani Cernik, od socijaldemokratske pa čevljar Eich v Beljaku. — V Celovcu se vrši volitev za V. kurijo v štiri sekcijah.

(Iz Prage.) 25. januarja. Današnji dan je dokazal, da je mogoče doseči, kar se mnogemu nemogoče zdi. Otvoril se je namreč kolegij Ernesta Pardubiškega za katoliške dijake. Za kolegij ima največje zasluge dr. Vondruška. — V Novem Zamku je umrl grof Albrecht Kounic, redni član gosposke zbornice; za politiko se ni dosti brigal. — Novo mazanje cesarskih orlov na poštnih shrambicah je privedlo policijo na sled skrivnega društva „revolučna Čehija“. Nekaj junakov od 16. do 18. leta je zdaj že zaprtih. Društvo je bolj anarhističnega mišljenja. — Župan dr. Podlipny, kojega je Nj. Veličanstvo cesar potrdil, bode 30. t. m. slovesno vmeščen. — Pisatelj Franc Provda, duhoven, slavi 80. letnico svojega rojstva. Časopisi se hvaležno spominjajo tudi rojstvenega dne dr. Riegerja, kateri doseže, ako Bog da, tudi kmalu isto starost. — Knjigo-tržcu gospodu A. Hynku je bil konfisciran zloglasni Boccacciev „Decameron“. Radi tega je podal priziv na deželno sodišče. Hynek je založil največ krvavih romanov. — Dr. Herold je postal komisar za železnične obligacije deželne banke. Bog mu blagoslovi in daj trdno zdravje, ker zdaj ima toliko posla, da mu bode komaj ostajal čas za podpise. — Trutnovsko okrožno sodišče zopet straši. Naj se napravi, zoper to nihče biti ne more, a napraviti se ne sme na naše troške. Kam naj pripadeta sodna okraja polički in upički? Tukaj je treba vzeti v poštev nekaj več ljudi, kot Hallwiche in tovariše. Prav je, da se bode s stvarjo bavil deželni zbor, predno pride do konečnega odloka.

(Brno.) V Olomucu so prijeli na kolodvoru neko žensko z 8 dekleti. Hotela jih je „dobro“ preskrbeti v Berlinu, a preskrbela se je sama v luknji za mrežami. — V deželni šolski svet je bil izvoljen tudi dr. Tuček; njegov namestnik je dr. Fux. Dr. Tuček se more za svojo izvolitev zahvaliti le deželnemu glavarju, ki je na Nemce toliko energično vplival, da so tudi oni za njega glasovali. Le tako naprej! Naše pravice tudi nekaj veljajo.

(Avstrijske srednje šole.) V naši državni polovici je 187 gimnazij in 87 realk. Gimnazije obiskuje 61.279 dijakov, realke pa 27.410.

(Diana Vaughan.) Rimska komisija za vprašanje o Miss Diana Vaughan je objavila naslednjo izjavo: „Rimska komisija... po vestnem poizvedovanju in preiskavanju izjavlja, da do današnjega dne ni našla odločilnega dokaza ne za bivanje, spreobrnjenje Diane Vaughan in pristnost nje spisov, ne proti njej. Zato komisija obnavlja, da se bo tudi zanaprej popolnoma držala okrožnic sv. Očeta o masonstvu; želi, da bi opustili vsa postranska vprašanja in da bi z vso silo bojevali se zoper masonsko ločino; odpoveduje se vsaki nadaljni polemiki in izjavlja, da je dovršen nje mandat. — V Rimu, dne 22. januarja 1897. Predsednik komisije: Luigi Lazzareschi, škof Neocezarje; Rodolfo Verzichi, tajnik.“

(Strah v kraljevi palači v Windsor.) „Eco d' Italia“ piše: Po vsem Londonu in po okolici se ne govori drugega kakor o strašni prikazni na gradu Windsor. Čudno je, da na gradu ne bivajo boječi in praznoverni ljudje, in vendar je vse v strahu, ne samo družina, ampak tudi visoki angleški dvorjani. Vsako noč, pravijo, se prikaže kraljica Elizabeta. Pohaja po hodiščih, vzdihuje in ječi. Strah je splošen in kneginja Beatrika se je morala izseliti iz svojih sob, ker tam okrog najbolj pohaja prikazen. Vzdihovanje, vpitje, govorice so tako vse zmešale, da so se straže odpovedale nočni službi. Prosili so kraljico, naj jih oprosti. Premenili so stražo in postavili Irce, zato ker se jim kot katoličanom ni treba bati ne kraljice Elizabete ne hudiča. Pravijo, da prikazen posebno ječe ponavlja: „Moje delo se podira!“ — L' Osservatore Cattolico h temu pravi: Deo gratias! Da bi le tako bilo!

(Prebivalstvo na zemlji.) Leta 1895 se je našlo na vsej zemlji 1540 milijonov prebivalcev in sicer jih odpade na Azijo 826, Evropo 357, Afriko 164, Ameriko 122 ter Avstralijo in oceanske otoke 11 milijonov. Na jeden kvadratni km pride v Evropi 37, Aziji 19, Afriki 5, Ameriki 3 in na ostali zemlji 7 prebivalcev. Jezikov se govori po celem svetu nekako 2750, ako všteto vsa narečja; samo v Afriki se govori 600 jezikov. Angležev imamo 120, Rusov 75, Nemcev 75, Francozov 51, Spanjcev 41, Italijanov 33, Portugalcev 13 milijonov itd. Po veroizpovedanju je na zemlji največ in sicer 500 milijonov kristijanov, mej temi 195 milijonov rimskokatoliških.

(Kuga v Indiji.) Iz Bombaja se uradno poroča, da je 28. t. m. ondu zbolelo 4396 in umrlo 3275 oseb, v Karohi 694 zbolelo in 644 umrlo. Iz Lizbone se poroča, da so v Goa tri iz Bombaja došle osebe umrle. Portugiška vlada je izdala stroge varstvene odloke.

(Sejmi po Slovenskem od 1.—6. februarja.) Na Kranjskem: 1. v Sturiji; 3. v Žuzemberku, na Krškem, v Lukovcu in Loškem Potoku; 4. v St. Jerneju; 5. v Borovnici. — Na Slov. Štajerskem: 1. v Vojniku; 3. pri sv. Mariji v Jarenini, sv. Jakobu pri Kolbiji; 5. pri sv. Petru pod Hundsbergom; 6. v Gornjem Gradu. — Na Koroškem: 3. v Frišah, v Paterjonu. — Na Primorskem: 3. v Dutovljah.

Društva.

(„Glasbene Matice“) srečke o njenem efektivnem srečkanju prodajajo se v trgovini g. Vase Petričiča in v glavni trafiki na Mestnem trgu ter v trafiki Sešarkovi v Selenburgovih ulicah. Glasbena Matica vzgaja in daje naraščaj vsem slovenskim društvom, ki gojijo vedno lepo glasbeno umetnost, zatorej pa je gotovo tudi dolžnost teh društev, podpirati njeno podjetje. Prišel je čas, ko se napravljajo pri društvih male loterije v zabavo društvenikom; ni si misliti primernejših dobitkov tem loterijam, nego so srečke naše „Glasbene Matice“. Namen efektivnemu srečkanju Glasbene Matice je toli vzvišen, da zasluži vsestranske podpore in prepričani smo, da ga bodo podpirala v prvi vrsti vsa slovenska pevska društva najizdatneje.

(Mojsterska bolniška blagajna) ima v torek, dne 2. februarja t. l., popoldne ob 2. uri svoj občni zbor v mestni dvorani. Vabijo se vsi člani, da gotovo pridejo.

(„Slavčeva maškarada“) vršila se bode vsled nepričakovanih ovir že v nedeljo dne 21. februarja, v telovadnici „Narodnega doma“, in sicer pod naslovom „Veliki ljubljanski semenj“. Pomnoženi odbor „Slavca“, kateri bode sam skrbel za celo vrsto originalnih skupin in bode dal telovadno dvorano primerno velikemu semnju prirediti, dajal bode na posamezna vprašanja glede skupin radevolje poslušala.

(Čitalnica v Spodnji Siški.) Vabilo k besedi, katero priredi Sišenska čitalnica o stoletnici slovenskega časnika v proslavo prvemu slovenskemu časnika Val. Vodniku, dne 2. februarja (na Svečnico) 1897. l. v Kozlerjevi zimski pivarni v Spodnji Siški. — Vspored: 1. Krcanica, godba. 2. Tittl: Ouverture „Der Goldbauer“, godba. 3. Nagovor. 4. Fr. Gerbič: „Moj spominek“, mešani zbor. 5. Schneider: „Wo die Citronen blühen“, valček, godba. 6. Vek. Sever: „Brambovska“, moški zbor. 7. H. Sattner: „Studenček“, mešani zbor. 8. Zajc: „U boj“, zbor iz opere „Zrinski“, godba. 9. H. Volarič: „V zvečer“, moški zbor z bariton samospelom. Petje proizvajajo pevske skupine čitalnični pod vodstvom gosp. Karola Rožanca. Pri besedi sodeluje oddelek godbe c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgije št. 27. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: 1 krona za osebo; čast. čitalnični člani so vstopnine prosti. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno „Čitalnični odbor“.

(Založništvo „Vžigalic družbe sv. Cirila in Metoda“) prejel je te dni toliko množico tega narodnega blaga, da vsako naročilo lahko točno izvrši. Zaloga je v trgovini Iv. Perdana v Ljubljani, Vodnikov trg. — Slovenci! Kupujte le družbine vžigalice, ker s tem razširjate slovensko ime in gmotno podpirate družbo sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Slavno upravnništvo „Mira“ v Celovcu znesek 904 gld. 36 kr., nabran v „Miru“ v št. 22—35 l. 1896. — G. Terezija Florijan v Kranju po g. Luznarju 5 gld. za prodano svilo in 2 gld. za odklonjeno najdenino. — Č. g. Jernej Stabuc, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom iz nabiralnika v gostilni g. Pernata 7 gld. 20 kr. — Slavna gornjesavinska posojilnica v Mozirju 15 gld. — Zenska podružnica cerkniško-planinska 52 gld. 80 kr. — Podružnica v Cerknem po č. g. F. Smidu 14 gld. 70 kr. — G. Jos. Rotner v Smariju pri Jelšah 2 gld. — Slavna hranilnica in posojilnica za

Sv. Lenart pri 7. studeneh in za okolico 10 gld. — G. Ivan Vrankovič iz Braslovč znesek 5 gld. 4 kr., nabran o slovesu č. g. kaplana Fr. Pečnika. — Slavna okrajna posojilnica v Litiji 20 gld. — Gospi Ana Pezdič in Marija Peršič in gospodični Marija Pirec iz Franja Zebre vsaka po 1 gld. in gospa Marija Lavrič iz Ljubljane 2 gld. — Slovenci, pokažimo pri naši družbi, da ni še spustila zadnja vez, katere nes jedini!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) napravi sledeče javne shode: V nedeljo dne 31. januarja ob 1/4. uri popoldne v gostilni g. Gajlerja na Dravi ob blaškem jezeru. — Na svečnico dne 2. febr. ob 9. uri zjutraj v gostilni g. A. Ogris-a, p. d. Zec-a v Kapli ob Dravi. — Na svečnico dne 2. febr. ob 3. uri popoldne v gostilni g. M. Čuden, p. d. Sajnik-a v Borovljah. — Na sv. Blaža dan dne 3. febr. pri Žaku v Slov. Plajbergu. V nedeljo dne 7. febr. ob 3. uri popoldne pri Dürnwirth-u v St. Jakobu blizu Šent Petra pri Velikovecu. — Razgovarjalo se bo na shodih o prihodnjih volitvah za državni zbor. — Druge potrebne shode naznanim po posebnih vabilih.

(Katol. del. društvo v Prevaljah) je imelo v nedeljo, dne 24. jan. svoj letni občni zbor. Neki delavec je pojasnjeval nekatere socijalistične fraze, kaplan Križaj pa socijal-demokratski volilni oklic. V odbor so izvoljeni: A. Rupnik, načelnik; J. Smolak, njegov namestnik; A. Kunz, blagajnik; A. Križaj, kaplan, tajnik.

(Vabilo na veselico,) katero priredite ormoška ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda dne 7. svečana 1897 v prostorih ormoške čitalnice. — Vspored: 1. „Ženski jok“, igra v jednom dejanju. 2. Deklamacija. 3. Petje. 4. Tombola. 5. Prosta zabava. — Opomba. Ta dan vršita se občna zbora obeh podružnic. in sicer ženske podružnice ob tretji uri, moške ob 4. uri popoldne. — Začetek veselice točno ob pol 6. uri zvečer. — Vstopnina 10 kr. za osebo. — K obilni udeležbi vabita

Podružnična odbora.

Telegrami.

Dunaj, 29. jan. Presvetli cesar je vsprejel včeraj bivšega rumunskega ministerskega predsednika Sturdzo, popoldne pa barona Banffyja v daljši avdijenci.

Dunaj, 29. januarja. Upravno sodišče je odklonilo pritožbo kamniške občine proti naučnemu ministerstvu radi razveljavljenja volitve v krajni šolski svet, ker se je niso udeležile vse občine, ki so všolane v ta šolski okraj.

Praga, 29. jan. Posl. Russ in tovariši so predlagali v deželnem zboru, naj se sestavi komisija 18 članov, ki bi se posvetovala o vladni izjavi z dne 26. t. m., da se na ta način da povod daljši razpravi.

Praga, 29. jan. Deželni zbor je vsprejel v drugem in tretjem branju predlog glede uvedbe direktne volitve v kmečkih občinah z dostavkom posl. Russa, da se vporabi ta zakon že povodom bližnjih državnozborskih volitev. Namestnik je opetovano ugovarjal temu dostavku. Pri drugem branju so glasovali za zakon Čehi in Nemci razven veleposestnikov, pri tretjem branju se je pa vsprejel predlog soglasno.

Levov, 29. jan. Deželni zbor je odklonil predlog poljskega kmečkega posl. Bojkota, naj se vlada pozivlja, da povodom volitev po svojih organih strogo varuje državljansko svobodo. Svetnik Loos je zatrjeval, da bo vlada itak skrbela za to, da se ne bodo kršile zaježene pravice.

Rim, 29. jan. „Agenzia Stefani“ poroča iz Masave, da je rana, ki jo je dobil Ras Alula v zadnjem boju z derviši, zelo nevarna.

Rim, 29. januarja. „Agenzia Stefani“ poroča iz Agordata, da so derviši ostavili tabor pri Amidebu ter se jeli pomikati nazaj. Zasledujejo jih Italijanom prijazni rodovi. V bližini Kasale in v pokrajini Barha ni več nikakih derviških čet.

Dunaj, 30. januarja. Presvetli cesar se je podal danes dopoldne v cerkev oo. kapucinov, kjer počiva pokojni prestolonaslednik, ter ostal tam deset minut. Ravno tako so obiskali krsto drugi člani cesarske hiše ter položili nanjo krasne vence.

Zader, 30. januarja. Deželni zbor je sklenil povodom petdesetletnice vladanja cesarjevega ustanoviti 24 ustanov po 200 gl. za dijake nove poljedelske šole v Spljetu.

Sredec, 30. januarja. Notranji minister je predložil v sobranju načrt novega volilnega zakona, trgovinski minister pa predloži v kratkem trgovinski zakonik.

Pariz, 30. januarja. Grof Muravjev se je poslovil včeraj popoldne ob 5. uri od predsednika Faure ter kmalu potem odpotoval v Berlin. V napitnicah pri včerajšnjem obedu se je v obilni meri naglašalo prijateljstvo mej obema državama.

Pariz, 30. januarja. „Figaro“ poroča, da je odbran ruski poslaniški svetnik na Dunaju, grof Benkendorf, ruskim poslanikom v Kodanju.

London, 30. januarja. „Reuters Office“ poroča iz Petrograda, da je ondotni japonski poslanik potrdil vest, da se je pojavila kuga na otoku Formoza.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je

železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4-50. (122 50—48) 2

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je

prni sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta),

kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenice 35 kr., 12 stekl. gld. 3-60. 123 (50—48) 3

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno

pristno, čisto in sveže

durševno med. ribje olje

e ugodnega okusa in lahko prebavljivo. Cena steklenice 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. — Priporoča

lekarna M. Leustek v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1,

poleg mesarskega mosta. 53 (2) 3

Giesshübler z mlekom

priporočajo zdravniki posebno pri

bronhijalnem kataru otrok,

ki se tako često javlja v zimskem času. Trije deli Giesshüblerja zmešani z enim delom vročega mleka napravi zmes, katera se pije mlačna.

715 19—14

Umrli so:

27. januarja. Pavla Miklič, delavčeva hči, 3 leta, Hradeckega Vas 9, plućnica.

28. januarja. Alojzija Miklič, delavčeva hči, 7 mesecev, Hradeckega Vas 9, bronhitis cap.

28. januarja Marija Ana Mlakar, krojaškega pomočnika hči, 4 dni, Sv. Petra cesta 91, življenska slabost.

29. januarja. Amalija Zupančič, delavčeva hči, 18 mesecev, Radeckega cesta 1, jetika.

V deželni bolnišnici:

26. januarja. Jakob Milave, krčmar, 57 let, srčna hiba.

Tržne cene v Ljubljani

dne 30. januarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	8 40	Špeh povojen, kgr. . .	66
Reš.	6 30	Surovo maslo, „ . .	75
Ječmen, „	5 50	Jajce, jedno	2 0
Oves, „	6 20	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 —	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	7 —	Telečje „ „	58
Koruz, „	5 —	Svinjsko „ „	56
Krompir, „	2 20	Koštrunovo „ „ . . .	40
Leča, hktl.	11 —	Piščanec „ „	16
Grah, „	12 —	Golob „ „	50
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr. . . .	2 70
Maslo, kgr.	90	Slama, 100 „	2 40
Mast, „	76	Drva trda, 4 kub.m. .	7 20
Špeh svež, „	62	„ mehka, 4 „ „ . .	5 —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
29	9. zvečer	731.5	—10.0	sl. jvzh.	jasno	
30	7. zjutraj	731.4	—14.8	sl. jzh.	megla	0.0
	2. popol.	720.6	—9.0	„	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura —9.4°, za 75° pod normalom.

Zahvala.

78 1—1

Za tolažilive dokaze toplega sočutja ob dolgotrajni bolezni in povodom smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, gospé

Helene Hauptmann

izrekamo najpripronejšo zahvalo. Istotako zahvaljujemo darovalce krasnih vencev in mnogobrojne spremljevalce k zadnjemu počitku blage pokojnice.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1897.

Rodbini Hauptmann in Eberl.

Zahvala.

80 1—1

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob bolezni in smrti našega preljubega, nepozabnega sina, oziroma brata, gospoda

Ernesta Vrančič-a

sedmošolca v Rudolfovem

izrekamo tem potom presrečno zahvalo slavnemu ravnateljstvu, gg. profesorjem, dijakom novomeške gimnazije, častitemu predstojništvu bolnice v Kundiji, čast. duhovščini, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, kateri so spremili predragega rajncega k večnemu počitku.

V Zatičini, dne 28. januarja 1897.

Žalujoča obitelj.

Vabilo

na

V. občni zbor

Vzajemno-podpornega društva v Ljubljani,

registr. zadruga z omejenim jamstvom,

ki bode

dne 16. febr. 1897 ob 4. uri popoldne
v društveni pisarni, Kongresni trg št. 17.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika IV. občnega zbora z dne 26. marca 1896.
3. Volitev dveh overovalcev zapisnika o V. občnem zboru.
4. Poročilo uradnega vodje o računskem zaključku za leto 1896.
5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev petero članov nadzorovalnega sveta in dveh namestnikov.
7. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1897.

Ravnateljstvo.

Opazka. Na podlagi § 21. društvenih pravil je občni zbor sklepčen, ako je zastopan deseti del vseh članov. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vršil se bode drugi občni zbor dne 9. marca 1897 po ravno istem dnevnem redu na istem kraju in ob isti uri, ter se bode sklepalo ne gledé na število zastopanih deležev.

Voliti bode 8 članov ravnateljstva namesto 7 izstopivših v smislu § 26. in jednega namesto rajncega g. Karola Kluna. Člani, ki izstopijo, so gg.: dr. Elbert Sebastijan, dr. Gregorič Vinko, dr. Janežič Ivan, Kalan Andrej, Oblak Janez, dr. Papež Franc, Zamejic Andrej.

77 1—1

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 10—5

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarnih: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Št. 441.

79 3—1

Bankovec za 100 goldinarjev

je bil najden v prostorih kranjske hranilnice. Kdor ga je zgubil, oglasi naj se pri tem zavodu, ali pa pri mestnem magistratu v Ljubljani ter naj dokaže pravico lastnine.

Kranjska hranilnica,

v Ljubljani, dne 27. januarja 1897.

V najem se dá stara, dobro obiskovana gostilna v Tržiču

z vsemi prostori in dvema hlevoma
za konje. Gostilna je na prav pripravnem,
lepem kraju.

Več pové posestnica Evgenija Fröhlich v
Tržiču št. 157, Gorenjsko. 63 3-3

Išče se spretni mlinar

ob enem tudi žagar, oženjen, z dobrimi spričevali. Plača po
dogovoru, s prostim stanovanjem in kurjavo. Službo nastopiti
more o sv. Juriju.

Več pové lastnik mlina in žage Tomo Tollazzi v
Dolenjem Logatcu.

Isti priporoča tudi svojo veliko zalogo pristnih
dalmatinskih in drugih vin
po najnižjih cenah. 82 2-1

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:
Enchiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jos. Erker. Cena 1 gld 50 kr.

Koledar katol. tiskovnega društva
za 1897, lepo vezan, s svinčnikom, priporočen
zlasti gg. katehetom zaradi imenika učencev in
učenk. Cena neudom 1 gld. 20 kr.

521 52-29

P. n.
Čast mi je naznanjati slavnemu p. n. občinstvu, da sem
z dnem 30. januarja t. l. prevzel

brivnico

gosp. F. Zupana Pod trančo št. 1.

Ob enem naznanjam najljubše sl. občinstvu, da
sem brivnico popolnoma prenovil ter jo jako elegantno uredil.
Potrudil se bodem, da vstrežem sl. občinstvu s hitro,
fino in uljudno postrežbo.

Tudi imam veliko zalogo

vsakovrstnih vlasulj (Perücken)

itd., katere izdelujem p. n. naročnikom točno in po nizki ceni.

Za mnogobrojen obisk prosim in se najljubše priporoča

Josip Milkovič,
brivec

v Ljubljani, Pod trančo števil. 1.

Št. 10.533.

Razglas.

61 3-3

Podiranje deželnega dvorca v Ljubljani na Kongresnem
trgu, posekanje dreves na vrtu in odstranitev ograje oddalo se
bo ponudbenim potom.

Oni podjetniki, kateri bi hoteli ta dela prevzeti, se pozivljejo, da vložijo
svoje zapečatenе ponudbe do 1. februarja 1897 opoldne pri podpi-
sanem deželnem odboru.

Staviti pa se morate gledé podiranja dvorca na jedni strani, gledé po-
sekanja dreves in odstranitve ograje pa na drugi strani posebni ponudbi.

Natančneje tozadavne pogoje pozve se pri deželnem stavbinskem uradu
na Turjaškem trgu št. 4.

Deželni odbor kranjski,

v Ljubljani, dne 20. januarja 1897.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štvo in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-4

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

22 9

Glavni dobitnik

Zrebanje
nepreklicno 20. febr.

(184) 1)

1023

75.000 kron v gotovini
z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

I. kranjski
laneno-oljni firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-5

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje
ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca. 818 (10)

Velika izbira lepih, porabnih daril za božič in novo leto!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo
po jako nizki ceni. 711 16

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Živinska sol

76 3-2

po znižani ceni

iz c. kr. zaloge soli v Piranu

v žakljih po 50 klg., sestavljena po oblastvenem
predpisu iz 99 1/4% bele morske soli, 1/2% rdečega
železnatega oksida in 1/4% pelinovega praška,

dobiva se najceneje pri

Mih. Kastner-ju v Ljubljani,

kateri ima glavno zalogo jedilne in živinske
soli.

Istotam dobiva se najboljše

specerijsko, materijalno
in kolonijalno blago,

dalje vsakovrstne zdravilne in krepilne

mineralne vode.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 2

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
teru rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je obilajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpošilja se sleherni dan. 46 26-24

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Spornerejeve ulice 203.

Prvi in najstarejši

fotografično-umetniški zavod Ant. Jerkiča

v Gorici, na Travniku št. 11 (poleg nadškofije)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela
do naravne velikosti. Nadalje izdeluje fotografije na porcelan,
na broše (najnovejša iznajdba), na svilo, platno itd. Akvarele,
oljnaté slike posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali
povečevalno na najokusnejši način. 746 52-12

Za neprekinljivo delo jamči. Cene poštene.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prsni sirup raztaplja
slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo
jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih
otročih pospešuje narejanje kosti.

Cena steklenic je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več
113 4 za zavijanje. 668 20-11

te torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni
sirup. Pazí naj se tudi na to, da je zraven stoječa
oblastveno protokollirana varstvena znamka na
vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi
kupili kake ponaredbe!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 78 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Svarilo! Svarimo pred po-
naredbami, ki se
pojavišjo pod enakimi ali podob-
nimi imi, a so vendar posvoji
sestavi in svojem učinku po-
polnoma različne od našega origi-
nalnega 26 let obstoječega po-
fosfornasto kislega apneno-
železnega sirupa. Zahteva naj

Živinsko sol

(državna cena 5 gl. za 100 klg. v c. kr. solnici)

preskrbuje proti zmerni odškodnini za sode, vreče
in pošiljanje trdka

Andrej Jud,

komisijonska trgovina za sol
v Ebensee, Gor. Avstrijsko.

Pošilja se na katerokoli postajo v večjih ali
manjših množinah po določenih cenah franko.

Ustanovljeno 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.
Castni in priznanski diplom na
Dunaji 1873.

Insam & Prinoth

St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečast. duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev,
prižnic, spovednic, krstnih
kamnov, križevih potov, kipov
svetnikov, podob Kristusovih,
jaslic itd. po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spricalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvali slogu primerno umetniško izvršitev
podobe, ki na gledalca napravlja velik vtis. Prisrčno se Vam zahvalim za lepo delo.

V Aleksandriji (Egipet)

765 12-10

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Naznanilo otvoritve.

Trgovina s papirjem in pisalnim blagom

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
(poleg nove pošte).

Usojam si prečast. duhovščini in p. n. občinstvu uljudno naznanjati,
da proglašam svojo trgovino še le sedaj za otvorjeno, ko je
dogotovljena njena uprava. Ker običujem z najboljšimi trgovskimi
hišami, mi je mogoče imeti najboljše blago in postaviti najnižje
cene. Prizadeval si bom, da bodem imel vedno najnovejše v zalogi,
posebno pisarniške, šolske, risarske in pisalne rekvizite,
vizitnice, kuverte in vse v to stroko spadajoče stvari.

Opozarjam prečast. duhovščino in p. n. občinstvo na svojo povek-
šano knjigovoznico.

Priporočujoč se za obilni obisk znanjem velespoštovanjem

64 3-2

J. Bonač.

Dunajska borza.

Dné 29. januarja.

Skupni državni dolg v notah	101 gl. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 20 .
Avstrijska zlata renta 4%	123 . 60 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 20 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 20 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 80 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	967 . — .
Kreditne delnice, 160 gl.	378 . 60 .
London vista	119 . 70 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 65 .
20 mark	11 . 73 .
20 frankov (napoleonidor)	9 . 51 .
Italijanski bankovci	45 . 30 .
C. kr. cekini	5 . 66 .

Dné 29. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	149 gl. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	157 . 75 .
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	188 . 50 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 20 .
Tisine srečke 4%, 100 gl.	140 . 50 .
Dunavske vravnave srečke 5%	126 . — .
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 . 80 .
Posojilo goriskega mesta	112 . 25 .
4% kransko deželno posojilo	98 . 85 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 80 .
Priporitne obveznice državne železnice	226 . — .
južne železnice 3%	177 . 45 .
južne železnice 5%	128 . 20 .
dolenjskih železnice 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gl.	198 gl. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	146 . — .
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	19 . 90 .
Rudolfove srečke, 10 gl.	24 . — .
Salmove srečke, 40 gl.	71 . — .
St. Genois srečke, 40 gl.	75 . 25 .
Waldsteinove srečke, 20 gl.	60 . — .
Ljubljanske srečke	23 . 20 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	157 . 75 .
Akcije Ferdinandove železn. 1000 gl. st. v.	3480 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	415 . — .
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	90 . 25 .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— . — .
Montanska družba avstr. plan.	88 . 75 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	162 . — .
Papirnih rubljev 100	126 . 87 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem s kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.